

som en direkte følge af konklusionerne i undersøgelsesrettens beretning. Der henvises i øvrigt til, hvad der er anført ovenfor vedrørende tidligere statsminister Poul Schlüters handlinger.

På denne baggrund udtrykker flertallet sin misbilligelse i anledning af den manglende efterlevelse af kravene i § 5, stk. 2, i loven om ministres ansvarlighed, men finder, at der i øvrigt ikke bør foretages yderligere over for tidligere justitsminister H. P. Clausen.

Et *mindretal* (Ivar Hansen (V), Birthe Rønn Hornbech (V) og Inge Dahl-Sørensen (V)) bemærker:

Mindretallet finder, at den omstændighed, at H. P. Clausen omgående efter sin tiltræden som justitsminister foranledigede, at de forhold i Justitsministeriet, der siden gav anledning til dommerundersøgelsen, blev bragt til ophør, må føre til, at forholdet vurderes anderledes end forholdet vedrørende Ninn-Hansen.

Dertil kommer, at det for vurderingen er rimeligt at stille spørgsmålet, om ikke der skal lægges vægt på eller i hvert fald tages hensyn til, at sagen drejer sig om oplysninger og handlinger, der er en del af den politiske debat.

Undersøgelsesretten siger intet om, hvilket normsystem der gælder i den politiske debat.

Flere jurister har netop kritiseret, at undersøgelsesretten har undladt at beskrive dette normsystem.

Yderligere skal det anføres, at undersøgelsesretten udtrykkeligt anfører, at vurderingen er foretaget uden egentlig procedure og i vidt omfang hviler på et skøn, og at undersøgelsesretten i modsætning til en sædvanlig retssag ikke skal ende med en dom.

Endelig bemærker mindretallet, at den omstændighed, at H. P. Clausen har valgt at træde tilbage efter offentliggørelsen af undersøgelsesrapporten, ikke er et moment, der kan tages til indtægt for, at der måtte være begået noget kritisabelt fra H. P. Clausens side.

Idet mindretallet i øvrigt finder det beklageligt, at undersøgelsesrapporten ikke blev genstand for en politisk debat i folketingsalen, finder man herefter ikke, at der bør foretages videre.

Et *andet mindretal* (Grove (KF), Engell (KF) og Gammelgaard (KF)) ønsker at gøre op-

mærksom på, at undersøgelsesdommeren i sin retlige vurdering (side 2192-93) selv bl.a. understreger, at han generelt gør den bemærkning, at undersøgelsesretten har foretaget sin vurdering uden en egentlig procedure fra sagens parter. Tillige bemærker undersøgelsesretten specielt, at det på trods af det omfattende materiale og de mange forklaringer ikke kan udelukkes, at undersøgelsesretten kan have manglet oplysninger, der – hvis de havde foreligget for retten – kunne have ført til et andet resultat.

Mindretallet lægger til grund, at efter det foreliggende må man gå ud fra, at Poul Schlüter og H. P. Clausen ville blive frifundet, dersom de blev inddraget under en rigsretssag. Dersom man havde den opfattelse, at de havde handlet i strid med ministeransvarlighedsloven, måtte det rette være at anlægge en sag. Både flertal og mindretal giver afkald på at rejse rigsretssag mod de pågældende. Da dette er tilfældet, må det være korrekt, at sagen afsluttes hermed.

Mindretallet er enig med flertallet i, at det ikke kan konstateres, at den tidligere statsminister Poul Schlüter har overtrådt de forpligtelser, der påhvilede ham som regeringschef med hensyn til at føre tilsyn med de øvrige ministre.

Undersøgelsesretten fremhæver endvidere, at den tidligere statsminister ikke af embedsmændene er blevet gjort bekendt med, at han med talen i Folketinget den 25. april 1989 kunne bringe sig på kant med ministeransvarlighedsloven. Undersøgelsesretten har også bemærket, at der ikke er fremkommet oplysninger om, at embedsmændene over for H. P. Clausen har fremsat indsigelser med hensyn til den skriftlige udformning eller advaret mod at give oplysningerne i den form, som undersøgelsesretten har fundet grundlag for at kritisere.

På den baggrund finder mindretallet det ikke acceptabelt at udtale en politisk betinget kritik eller misbilligelse.

C. *Fhv. justitsminister Ninn-Hansen*

Undersøgelsesrettens bemærkninger

Undersøgelsesretten har fundet, at Ninn-Hansens opretholdelse af beslutningen af 23. – 24. september 1987 om at stille de tamilske fa-